

Ralph Midgley
24 Stanlwell Rise
SCUNTHORPE
North Lincolnshire
DN17 1TF

YELOD DEGFOLID
NÜM 4 PRILUL 2004 (Pads 25 jü 32)

O Volapükaflens Valöpo!

Mutob primön penedi obik amulo me säkusadibeg.

Su pads 20 e 21 gasedila obsik mula pasetik ebükob tradutodi in Volapük rigik äsi in Volapük nulädik kapita telid (buka balid) „Dö Sümädot Kristusa" fa Pinth Yoh Bapt. Id emäniotob otosi in pened obik su pad 17.

Levi! E Cifal e Vicifal epenoms obe ad sagön, das nem verätik tradutana söton binön : Yohannes Baptist PINTH. Danis mödik oles demü koräkot! Su doküm rigik famülanem balido päpenon ko nems votik poso. Liedo no kösömob ad atos! Id äbinon bükapöl in tradutot su pad 21 : vöd „oblebol" bagafa folid (lien 5) söton binön : „oblibol." E poedot jönik : „Musigabok bäldik" pälauton jenöfo fa hiel Johann Schmidt, kelosi no büo äsevob.

Pidob pölis löpik at ladöfiküno.

Su pad 31 kanols reidön poedoti fa Francesco Felici tiädü : „Fil Blägik" Volapük lönedon vemo tefü poedots. E flen Felici dalabom skili ad notodön tikamagotis dibik medü fom at. Ven penob poedotis, ob it, gebob ai fomi rimik, kel, mutob koefön, labon miedis semik; fom nerimik, ye, gevon libi mödikum. Flanü poedot Volapükik, id ebükob poedoti rigik Litaliyänapükik ad kanön leigodön poedotis tel at.

No glömolsös, begö! ad sedön obe poedotis, konotis, äsi seimosi, kels olabons nitedäli pro reidanef obsik.

Valikosi Gudikün Oles ed Olikanes

Ralph

IV:26:2004

STÄG PLEIDIK

Stäg änilikon lü bluk ad säsoafükön oki. Älogon fläkami maga okik in vat ed äprimon ad stunidön tuigahonis lunik oka. Vio äbinons jöniks, gretiks, mayediks. E tuigis viomödik älabons!

Stäg id älogon lögis oka, ed äfavon. „Liedo," ätikon, „lögs oba binons nejöniks e fibiks."

Sunädo se fotül äkömon leon.

Stäg äronon levifiko ad skeapön travärü plen, pöjutani okik vifiko gaenöli. Ab sosus äkömon ini fot, tuigahons oka äkomplitikons in bimatuigs, e leon äfanon oni.

Stäg, büä ädeadon, äsagon oke: „Vio stupik binob! Änestümob lögis nejönik e fibikis oba, ab ons ösavonsöv obi. Ekö ob, peperöl kodü tuigahons, kelis ästunidob fulü pleid!

SEIL BINON GOLDIK

Man seimik äropom tävi oka in zif smalik ed äsludob ad kosädön ko grup manas, kels äseadoms su yal selidöpa. Äseiloms. Posä isteifülom anikna ad primön spikoti, ab neplöpo, äsäkom: „Dabinon-li lon in zif at ta spikot?"

Balan omas ägespikom: „No dabinon lon ta spikot, ab labobs baicedi, das te spikoy ifü kanoy gudükumön seili."

VERÄTIKOS-LI?

Semikna sap binon : ad jinön äs fopan.

(Hiel Thomas Fuller, 1642)

IV:27:2004

GRAMATAGUL

LIO / LIÖ / VIO

Sevol-li ad verätiko gebön vödis mäl löpik? Ad blöfön osi, reidolös konotili sököl, täno nüpladolös vödi tefik ini spadil vü kläms :-

Adelo ekolkömob calasvisti, ko kel ävobob bü yels deg. „Glidis! o flen," elüvokob ome, „( ) stadol-li pos yels so mödiks?" Balido no ämemosevom obi, ed eküpetob ( ) ästanom dü timül nemufo. „( )! evokädom fino, „no lekonfidob logis lönik!" Espikobs kobo su süt, ed ekonom obe ( ) itävom da vol lölik. „( )! esagob, „( ) ekanol dunön somödikosi?" bi äsevob gudiko, das no äbinom liegik. „Ävobob as pladulan pro fiam gretik bevünetik e ( ) ejuitob cali at! „( ) ekanol-li tuvön cali so gudiki?" esagob ome. „Bi eflenikob ko sör cifa fiama at. „( )! evokädob, „( ) bitol aldeliko binon din privatik ola, ab no cedob, das ebitol snatiko in tef at." Egespikom: „( ) kanol-li sagön somikosi? bi ol id eblufol ad flenikön ko jimatan cifa, ab neplöpo!" Bofikans obas äsmililobs.

KONOTIL MÄZULA

(Vöds verätik pubons me tonats slobik)

Flen gudikün oba binom tedan. *Üf* dalaboböv moni lemödik äs om, no voboböv plu. Binom dilekan fiama. *If* binoy dilekan, dalaboy nämäti gretik *ifi* no voboy mödo. Mutoy-li *üfo* vobön mödo? Jinos obe, das *ifü* dalaboy toodi jerik e spikoy laodiko, plöpoy vemo. *Üfü* täv in Litaliyän, äkolkömob tedani Fransänik, kel iplöpom in fiam netik. *If* vilol vedön tedan plöpik," äsagom, „*ifi* dalabol moni nemödik, *üf* kondötolöv äs man liegik, mens olöfons oli *ifü* pub klotugik." E kikodo *üfo* no sötob-li plöpön? *Üfü* täv balidkömöl oba lü Litaliyän, obespikobs dini fovo.

\- -

Sagoy, das liegikan binon fopik, e das pöfikan binon sapik, ab buükob monopuli ni fopa, ni sapa!

IV:28:2004

VENTÜR IN TATS-PEBALÖL
FA HIEL R. MIDGLEY

Enu son oba ematikom in Tats-Pebalöl Lamerikäna, ed etävobs usio, famülans ed ob, ad zelön matedi oma.

Tü del 16-id febula, etävobs me loatatood lü lutapof zifa Manchester, kö eflitobs balido lü London-Gatwick, täno efövobs tävi obas lü zif Atlanta, kö son oba ekolkömon obis. Flitöm äbinon magifik; sevabo el Boeing 777, e kanob komandön tävi su flitöm nulädik somik. Ad lükömön lü zif Atlanta, imutobs flitön dü düps zül, ab getäv lü London ädulon dü düps vel. Sagoy, das vien binon gönikum pö getäv. Pos täv lunik, sevabo: düps deglul de dom obas, äbinobs lefeniks, äsä kanols suemön, ab täv obas no nog ifinikon, bi ezesüdos täv nog teldüpik ad lükömön lü dom sona.

Lalabamän binon tat platik me fots petegöl; da fots gretik emekoy toodalevegis sulüdio; neodoy toodi is in tat somik, bi fagots vü zifs binons so gretiks. Iloatobs toodi büo, e mutob sagön, das tood at, sevabo: el Cadillac, äbinon vero jönik. Binon tood ko spad saidik pro pösods lul. Son oba ävaibom toodi, bi no labobs plaki saidik ad vaibön in län foginik.

Eblibobs in dom sona dü dels kil. Binon dom balteadik ko spad mödik. Plödü dom dabinon potabog flanü bemül; penediblinan nüpladom potadinis ini bog. If viloy sedön potadinis lönik, nüpladoy dinis at ini bog, löükoy stäni smalik plastätik, kel binon flanü bog et, e potacalan okonletom onis pötü visit balidkömöl. Löpü bemül, kel polon potabogi, binon lantär, e neito lantärs at ve sü binons äs lits magivik.

Mated it no ejenon nilü dom sona obik. Fat jimatana sona obik dalabon joladomi in Lebug Mexikänik, kiöpio goloy suvo tü vigafins ad takädön. Glüg tefik äbinon nilü joladom at, ed isludof matirajanan ad matikön us. Sekü atos, imutobs tävön fagotü liöls plu ka kiltums ad rivön topädi at.

IV:29:2004

Erivöls usio, elödobs in lotidöp balidkladik ko bakun lönik e melaselogam jönik. Us elödobs jüi del mateda, kel äbinon tü del 21-id febula (zädel).

Tü del bü mated, son oba iloatom nafi, kel inafon balido ini bug ela „Mobile," kö äkanobs logön delfinis e fotografön onis. Poso naf änakon us, ed ejuitobs lefidi matedik (bü mated!). Atosi neai eplakob büo, bi in Linglän lefid matedik jenon *pos* mated, ab ekö geböf difik in Lalabamän!

Fino del mateda it elükömon. Do mated ojenon tü düp telid pos-zedela, ämutobs golön lü glüg tü düp degbalid göda, bi äviloy fotografön vüdäbis anik büo. In Tats-Pebalöl noganükoy matedis calöfiko. Vom ekolkömof obis ad kleilükön valikosi obes. Pösods somik panemons „matedinäiädans." Dunofs valikosi zesüdik ad fümön, das mated oprogedon nenpölo. Igo ipenof floris sui klots obas!

Tim fino ikömon ad dugädön matani obik ve glüganaf - ab no! son oba mutom dunön atosi in län et; ob egolob po ons äsä „lenlagot nefrutik!" Ab mated it äbinon lezäl vero jönik e memabik!

Tü del sököl (sudel) etävobs lü pofazif „Mobile" ad komön pö prozed ela „Mardi Gras." Prozed äbinädon me fledavabs, kels pidekons ma yegäds difik. Äsä fledavabs at äbeivegons, mens su vabs äjedons ini mena-mödot särvigajänis pärlatas vieliko pekölölas kobü päkils raagidas. Zeil äbinon ad fanön namo somödikis äsä äkanoy, ab jenöfo esteifülob ad vitön dinis flitöl at! Fümo äbinon plak ga nulik pro ob!

Büä egekömobs lomio, evisitobs cifazifi tata, kel nemon „Montgomery." Äreinos, e süts zifa äbinons vagiks, ab edunos zugoti zifa me nibud.

Anu binobs lomo dönu. Utos, kelos emagädos pö obs muiküno äbinon nekom lölik vödas badik; neai dü visit obsik in Lalabamän - neai

ililobs vödi igo bali badik, ni blasfämavödis, ni vödis badik genik, ed imigobs libo ko mens alsotik, i ko liegans, i ko pöfikans. Komand kinik! In tef at, Lalabamän dugon voli!!

BIJOP KURADIK

Hiel Clemens August von Galen äbinon Bijop zifa Munster dü tim reiganefa netasogädimik ela Hitler. Ädamütom reiganefi ad klemön deadiyufadisini pemütöl posä ijonom, das mödikans viktimas äbinons jenöfo soldats büik, kels ifeitoms dü Volakrig balid. Äbinom neflen laidik netasogädima: ekö tikodükams anik oma, kelis änotodom in pred ün yel 1941, in kel ileblamom boliti netasogädimik:-

„Ün timül at, no binobs fög, ab buikumo naklüm. Votikans, ledino neflens e säslopans, flapons obis e steifülons ad blegükön obis nämo. Ab lärnobsös bosi de naklüm! Naklüm no kanon, e dido ne neodon ad taflapön: neodon te ad stanön fimiko e nämiko. If binon-la saido sufidik, e saido fimik, naklüm olovelifädon fögi; lindifos nämed leflapas föga, bi naklüm stanon fimiko e seilölo, e dulon ad fomön utosi, kelos posmiton dönu."

CUK SOVADIK E DOMACUK
(Fab)

Cuk sovadik älogon domacuki, ed änilikon lü on. Ävilon benovipön oni sekü fät läbikün, id ävilon sagön one, das ätuvon oni gudo penulüdöli, e das, jino, piträiton gudo fa mastan ona.

Täno pul änilikom lü domacuk. Atan äpladom sui bäk cuka fledoti vetik ed ämütom oni ad trotön fo om ko stafaflaps.

„Nu, o blod liedik oba," ätikon cukil sovadik, „no mibönob oli plu. Panulüdol gudiko, vero, ab ad kosidön, logob, das vobol tumödo, e das no defons ole ni mükükami, ni stafaflapis . . . "

FIL BLÄGIK / FUOCO NERO

Fa Francesco Felici

Nenslip dagik säjänädon ninü ob	L'insonnia buia mi si scatena dentro,
splodon vetü letep meteoroinas,	deflagra in una tormenta di asteroidi
kels lusmilölo letatakons	che con furia si accaniscono
vutiko planetis obsa,	sghignazzando sui nostri pianeti,
breikölo e sästabülükölo onis,	stroncandoli, sfondandoli,
läsükölo onis fomü jebs	riducendoli a loro volta in schegge
fonöls granoino.	schizzanti di infetto granito.
Jebs oba bludasolidotiliks täno	Le mie schegge grumose allora
migons okis kobü letep nenslipik blägik	si mescolano all'insonne tormenta nera
ed ob, däbrekölo in ziflitüls	ed io, frantumato in volteggi,
knidob obi ko delirs daganeklinik obik,	mi impasto ai miei deliri lordi di buio,
drefob diledis koapa oba	imbattendomi in frammenti di me stesso
glibölis plumbo,	vaganti di piombo,
e lulogob logodi ola nenstöfiki	e intravedendo il tuo viso rarefatto
su meteoroin semik beifiltöl	su un qualche sfuggente asteroide
e japik dolo.	affilato di pena.

(Trondheim, tü del 31-id mäzula yela 2003)

≈≈≈≈≈≈≈≈≈≈≈≈≈≈≈≈≈≈≈≈≈≈

RUIL

Fa hiel Massimo Acciai

Mosts se metal ruilik,
möns se bakastons redik blägüköl;
I läned binon ruilik.
Bluks se vat kastaenakölik
puridikons dis brads mu faviks.
Val binon lüv e seil
dis sol florüpik;
jinos, das lif enepubon su planet.

NUNILS SE VOL LÖLIK

LEZIF PÖPEDIKÜN VOLA

Lezif : London binon zif Yuropik pöpedikün pro utans, kels vilons vakenülön, ma statits lätikün. Cifazif at äbenokömaglidon balionis 11,6 visitanas foginik äsi balionis 16,1 töranas se Regän Pebalöl Greta-Britäna ünü yel 2002. Jenöfo lezif : London äbinon pöpedikum ka mätedazif Paris, kel ätirädon visitanis foginik neplu ka ballons zül ünü yel 2002. (Statits at ma kompenät : „Mintel").

MAN SU MARD-LI ?

Hiel *George* W. Bush, Presidal Tatas-Pebalöl Nolüda-Lamerikäna suno *onotedom disinis ad sedön* Lamerikänanis lü Mard *e ad* labükön komi menätik su mun. Plä täv nulik lü mun naedü balid sis dekul yela 1972, Presidal i vilom bumön us sistajoni laidik.

JEK KION !

Smökans, kels remons zigarülis lövika tarera ko spel, *das* ats no *olabons vobedi so* badik tefü saun, *perons* timi oka ma vestigs nulik. Stud Lamerikänanas tio balionas examon vüyümädis vü mödot tara in zigarüls pesmököl, äsi *deadis* kodü luegakanser love yels mäl. Etuvoy, *das* riskods luegakansera bevü smökans zigarülas labü tarer lövik (*sevabo* : 8 jü 14 mg) äbinons nedistidiks *de* utans, kels äsmökons zigarülis labü tarer zänedik. (*sevabo* : 15 jü 21 mg). *Vestig at* pedabükon in *Gased* Sanavik *Greta*-Britäna.

PROTESTANS NEN BLIT

In zif Taiwan, *dailans ta* reiganef älükömoms pötü maifükam *calöfik* lutapofa bevünetik nulik läna nen blit. Äsagoms, *das* lutapof te lafo pefinükon; seko äbinoms te lafo peklotöls! Elesagoms, *das* Präsidan *Cen Jui-bian egebom* lutapofi *no nog* pefinüköli as propagld bü daväls netik tü del 20-id mäzula.